

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komедier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komедier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 109. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203110356656/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

ACTUS V. SCENA 2-3.

At, om med gode ey, med Magt jeg sligt skal dæmpe,
At den af Parterne, som udi dette Spill
Er meest haardnakket, jeg dens Siæl opoffre vil.
Han gaaer.

DOROTHEA.

Ach! all vor Velfærd nu sig paa Pandolfus hviler,
Som Himlen os har sendt. Seel Sganarell hid iiler,
Ham udi Hovedet forkeerte Øyne staaer.
Kom Sganarell, kom hid, siig hvordan Sagen gaaer.

SCEN. 3.

Sganarell. Dorothea.

SGANARELL. Hey Mossieurs! Qvarteer! Qvarteer! er
I galne? Jeg er neutral, jeg er kun Skriver ved Armeen;
Jeg er Commissarius; Jeg er Auditeur; Gregorius
Qvarte -- er-Mester.

DOROTHEA. Hvad er paa færde, Sganarell?

SGANARELL. Er der nogen bag efter mig Dorothea?

DOROTHEA. Jeg seer jo ikke et Menneske. Jeg troer,
at du er bange for din egen Skygge.

SGANARELL. Hey! kommer da I Fæhunde, saa mange
som I er; jeg er Karl for jer Hat, om I var tusinde.

DOROTHEA. Har du været i noget Slag, Sganarell?

SGANARELL. I forbandede Skabhalse, hvi kommer I
ikke nu?

DOROTHEA. Er du forfuldt af nogen?

SGANARELL. Hey hey! Cujon, Cujonior, Cujonissimus!
kommer kun I Hunde, jeg skal tage jer alle paa min
Samvittighed.

DOROTHEA. Jeg troer, Karlen er gall; Her er jo ikke
et Menneske.

SGANARELL. Jeg skal viise jer hvad det er at binde an
med mig.

DOROTHEA. Ey svar mig dog, hvor har du været?

SGANARELL. Jeg skal viise jer, at Hiertet sidder paa
det rette Sted.

MELANZE

- DOROTHEA. Ey her dog, naar Folk taler til dig.
SGANARELL. Er det dig, Dorothea? du har got, som
kand sidde hiemme bag Kakkelovnen.
DOROTHEA. Jeg seer, Gud skee Lov! at du ingen Skade
har faaet.
SGANARELL. Da er det Under; thi mig syntes, at jeg
fik en Bombe lige paa min Næse.
DOROTHEA. Da maa du ha en forbandet sterk Næse,
som en Bombe ikke kand bide paa.
SGANARELL. Det maa jeg forstaae.
DOROTHEA. Er der holdt noget Slag?
SGANARELL. Et Slag, hvis Lige ikke har været hørt
fra Verdens Begyndelse.
DOROTHEA. Hvilket Parthi har da Seyeren?
SGANARELL. Det veed jeg ikke; thi da Slaget begyndte,
defelerede jeg, for at giøre Afbræk paa Fiendens Provi-
ant, og derved i en Hast giøre Ende paa Krigen. Jeg
brød ind i et Telt, hvor jeg attaqverede 4 Vestphaliske
Skinker, som maatte gie sig paa Naade og Unaade;
giorde to nye Kiøler til Krigs-Fanger, og fik ved Capi-
tulation et par Fløvels Buxer, som jeg havde agtet at
forære jer til at giøre en Kaabe af.
DOROTHEA. Havde du ikke andet at forære mig, saa
maatte du beholde det selv.
SGANARELL. Men Dorothea, da jeg skulde avangere til-
bage med Byttet, kommer 20 bevæbnede Knegte i Hæ-
lene efter mig, af hvilke jeg slog 19 ihjel med Skinkerne,
og den 20de fik jeg af Halsen ved det, at jeg kastede
ham Skinkerne tillige med Klæerne lige i Næsen.
DOROTHEA. Men er det vist, at de er i Slag sammen?
SGANARELL. Vil I ikke troe mig, saa kand I selv gaae
der hen. Slaget er begyndt for en halv Time siden; Jeg
kunde nok have oppebiet Enden, men jeg er gandske
ikke curiosk, jeg faaer det nok at vide af andre. Jeg
har gjort alt hvad jeg kunde; thi havde ikke disse Rak-
kere kommen efter mig, saa havde jeg afskaaret Fiendens
heele Proviant.

ACTUS V, SCENÆ 3-4.

DOROTHEA. Aa Sganarell, det er en ulykkelig Tidende du forer; havde man biet med Slaget en Time længer, havde vi været frelste, thi Pandolfus er kommen tilbage.

SGANARELL. Pandolfus er kommen tilbage?

DOROTHEA. Ja, jeg har selv talt med ham, og fortalt ham den heele Historie. Han er den eeneste, som ved sin Myndighed kand tvinge dem til Forlig og afvende all videre Ulykke.

SGANARELL. Det er sandt Dorothea, det var en stor Ulykke, at han ikke kom lidt tilforn.

DOROTHEA. Jeg fandt ham, da han var nys kommen. Han var meget fortørnet, saasom han havde hørt af Folk, som mødte ham paa Veyen, den Krig som var opvakt mellem sine Søstre; men blev ligesom rasende, da han hørde Aarsagen dertil. Han soer, at han, inden Soel gik ned, skulde gjøre Ende derpaa, eller sætte sit Liv til.

De gaaer.

SCEN. 4.

EN CAVALLIER *i Krigs-Habit.*

Man aldrig nogen Tiid saae Stridsmaend meere modig,
Ey meer haardnakket var et Slag, ey meere blodig,

En Fiend' u-forsagt ey meer mod Fiend' gik:

Enhver sit Bane-Saar i Bryst og Hierte fik;

Hver paa det Sted han stoed man Næsegruus saae falde,
Sin Eftermand til Hævn og til Exempel kalde;

Een figted med een Arm, en anden sad paa Knæc,

Til yderst Aandedræt sin Fiende truede.

Leander, Polidor man stride saae som Løver,

Som Tigre, Bjørne, dem man Ungerne berøver;

Ulyssis Listighed, Achillis, Hectors Mod

Enhver af disse to tilkiende give lod:

Thi nu man dennem saae Krigshæren at omride,

Opmuntrende enhver; nu for i Spidsen stride.

Hver nu Anfører var, og nu igien Soldat,

Nu brugte Hiernen, nu igien tog Sverdet fat.

Hvo undrer, naar man seer saaledes Kiemper stride,